

עֲלֵמָא. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר וַיִּקְרָא אֶת עֶשׂו בְּנוֹ הַגָּדוֹל וְגו'.
 גְּדוֹל אִיהוּ לְגַבֵּי מִשְׁרַיִן דְּסִטְרָא אַחְרָא, אִיהוּ גְּדוֹל,
 וְנִהְיָ לְכָל אַרְבִּין דִּימָא, דְּעֶרְעוּרָן בְּרוּחָא בִישָׂא,
 לְאַטְבָּעָא לֹון בְּעוּמְקָא דִּימָא, בְּאַיְנוּן מְצוּלוֹת יָם דִּילֵיהּ.
 וְכַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּא בְּרַחֲמֵנוּ, כְּדִין כָּל חֲטָאִין וְכָל
 חוּבִין דִּישְׂרָאֵל, יְהִיב לֵיהּ, וְאִיהוּ אֲטִיל לֹון
 לְמְצוּלוֹת יָם. כָּל מִשְׁרַיִן דִּילֵיהּ מְצוּלוֹת יָם אַקְרוּן,
 וְאַיְנוּן נְטִילֵי לֹון, וּמִשְׁטֵטֵי בְּהוּן לְכָל שְׂאָר עַמִּין. וְכִי
 חֲטָאִין דִּישְׂרָאֵל, וְחוּבִין דְּלֵהוּן, זְרַקִין וּמִתְפַּלְגִין לְעַמָּא
 דְּלֵהוּן. אֵלָא, אִינּוּן מְחַכָּאן וּמְצַפָּאן לְמִתְנָן דְּלְעִילָא,
 כְּכַלְבֵּי לְקַמֵּי פְתוּרָא. וְכַד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְטִיל כָּל
 חוּבֵייהוּ דִּישְׂרָאֵל, וְזַרִיק עַלֵייהוּ, כְּלֵהוּ חֲשַׁבֵי דְמִתְנָן
 וּנְבִזְבוּן דְּאִיהוּ בְּעָא לְמִיָּהֵב לִישְׂרָאֵל, דְּאַעְבַּר מִנֵּייהוּ,
 וְיָהֵב לֹון. וּמִיַּד כְּלֵהוּ כְּחֻדָּא זְרַקִין (ס"א וְחִיּוּ וְזַרְקִין) לֹון עַל
 שְׂאָר עַמִּין.

תָּא חֲזִי, כְּנִישְׁתָּא דִּישְׂרָאֵל, אִיהִי אֲמַרְת בְּקַדְמִיתָא, (ס"א
 בְּגִלוּתָא) (שִׁיר הַשִּׁירִים א) שְׁחוּרָה אֲנִי וְנֹאוֹה, אֲזַעֲרִת גְּרָמָה
 לְקַמֵּי מְלַכָּא עֲלָאָה. וְכִדִּין שְׁאִילַת מִנִּיָּה וְאֲמַרְת, (שִׁיר
 הַשִּׁירִים א) הַגִּידָה לִי שְׂאֵהָבָה נִפְשֵׁי אִיכָה תִרְעָה אִיכָה
 תִרְבִּיץ בְּצַהָרִים. תִּרִין זְמַנִין אִיכָה אִיכָה אֲמַאי. אֵלָא
 אִיהִי רְמִיזָא עַל תִּרִין חֲרַבְנִין, דְּתִרִין מְקַדְשִׁין. דְּקָרָאן

כָּלֹּא אֵיכָּה אֵיכָּה. אֵיכָּה תִרְעָה, בְּחָרְבֵן בֵּית רֵאשׁוֹן. אֵיכָּה
תִרְבִּיץ, בְּחָרְבֵן בֵּית שְׁנִי. וְעַל דָּא תִרִין זְמַנִין אֵיכָּה
אֵיכָּה.

תִרְעָה תִרְבִּיץ, לָאוּ דָּא כְּדָא. גְּלוּתָא דְבַבְל, דְּאִיהִי זְמַן
זַעִיר, קָאֲרִי בֵיה תִרְעָה. וְעַל גְּלוּתָא דְיָאדוּם,
דְּאִיהוּ זְמַן סַגִי, קָאֲרִי בֵיה תִרְבִּיץ. וְעַל דָּא תִרִין זְמַנִין
אֵיכָּה אֵיכָּה. וְתוּ תִרְעָה תִרְבִּיץ, יִרְעָה מִבְּעֵי לִיה, יִרְבִּיץ
מִבְּעֵי לִיה אוּף הָכִי, דְּהָא עַל יִשְׂרָאֵל אֲמַרְת. אָלֹא אִיהִי
אֲמַרְת עַל נַפְשָׁה אֵיכָּה תִרְעָה כַּלְתָּךְ לְבִנְהָא בְּגְלוּתָא,
דִּיהוֹן בֵּין שְׂאֵר עַמִּין. אֵיכָּה תִרְבִּיץ בְּצַהָרִים, הִיךְ תִּטְיַף
אִיהִי עַלִייהוּ טַלִין וּמִיִין, גּוּ חֲמִימוּ דְצַהָרִים.

שְׁלָמָה אָהִיה כְּעוּטִיָּה, בְּשַׁעְתָּא דִּישְׂרָאֵל קָרְאֵן מִגּוּ
עָאקוּ, דְּחִיקוּ דִלְהוֹן, וּשְׂאֵר עַמִּין (דף קצ"ז ע"ב)

מְחַרְפִין וּמַגְדִּפִין לוֹן, אֵימְתִי תִפְקוֹן מִן גְּלוּתָא. אֶלְהֶכּוֹן
הִיךְ לֹא עֵבִיד לְכוֹן נְסִין. (וְאִינוֹן מִשְׁבָּחַן גְּרַמְזִיהוּ וְאִמְרִי כֹה תִרְעִי לוֹן בְּיוֹמִין
קְדָמָאִין. כֹּה תִרְבִּיץ בְּמִיִין קְדִישִׁין לְצַנְנָא חֲמִימוּ דְרִשְׁפִין וְשְׁלֵהוּבִין דִּלְהוֹן. וְאִינוֹן מִשְׁבָּחָא כֹּל
דָּא) (נ"א וְאִינוֹן מִשְׁבָּחַן לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְאוּדוֹן לִיה עִם כֹּל צַעְרָא וְאִרְכּוּ דְגְלוּתָא וְאִמְרִי
כֹּה תִרְעִי לָן בְּיוֹמִין קְדָמָאִין כֹּה תִרְבִּיץ עֲמָנָא בְּגְלוּתָא וּפְרוּק לָנָא לְזַמְנָא בְּתִרְאָה כֹּל דָּא
שְׁבָחָא וּמִיָּהֲמִנּוּתָא תִאִיבִין לוֹן לְיִשְׂרָאֵל). וְאִנָּא יִתִּיב כְּעוּטִיָּה, וְלֹא
יְכִילַת לְמַעְבַּד לוֹן נְסִין, וְלִמִּיָּהֲב לוֹן נוֹקְמִין. אִיהוּ אֲתִיב
לְגַבְהָ, אִם לֹא תִדְעִי לָךְ הִיפָּה בְּנָשִׁים. הֵאִי קָרְא הָכִי
מִבְּעֵי לִיה, אִם לֹא תִדְעִי הִיפָּה בְּנָשִׁים. לָךְ אֲמַאי. אָלֹא

אִם לֹא תִדְעֵי לָךְ: לְאַתְקַפָּא גְרַמְךָ בְּגִלוּתָא, וְלְאַתְקַפָּא
 חֵילָא, לְאַגְנָא עַל בְּנֵךְ. צְאֵי לָךְ, צְאֵי לָךְ לְאַתְקַפָּא
 בְּעַקְבֵי הַצֵּאן. אֵינּוֹן תִּינוּקוֹת דְּבֵי רַבִּין, דְּאוּלְפֵי תוֹרָה.
 וְרַעֲי אֶת גְּדִיּוֹתֶיךָ, אֵלִין עֲתִיקֵי מְשָׁדִים, דְּקָא מְסַתְלֵקֵי
 מְעֵלְמָא וְאַתְמַשְׁכֵּן לְבֵי מְתִיבְתָא עֲלָאָה, דְּאִיהִי עַל
 מְשַׁכְּנוֹת הָרוּעִים, עַל דְּיִיקָא, בְּמִשְׁכְּנוֹת הָרוּעִים לָא
 כְּתִיב, אֶלָּא עַל מְשַׁכְּנוֹת הָרוּעִים, דָּא מְתִיבְתָא
 דְּמִטְטְרוּ"ן, דְּתַמָּן כָּל תְּקִיפִין וִינוּקִין דְּעֵלְמָא, וּמְנַהֲיָגֵי
 אוּרִייתָא בְּהֵאֵי עֵלְמָא בְּאִיסוּר וְהֵיתֵר, בְּכָל מָה
 דְּאַצְטְרִיכוּ בְּנֵי עֵלְמָא, דְּהֵא עַקְבֵי הַצֵּאן אֵינּוֹן תִּינוּקוֹת
 כְּדֵאמְרֵן.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, עַקְבֵי הַצֵּאן, אֵינּוֹן תְּלַמִּידֵי דְּבֵי רַב,
 דְּקָא אֲתִיין לְבִתְרָא בְּעֵלְמָא, וְאַשְׁכְּחֵן אוּרִייתָא
 בְּאַרְחָ מִיִּשְׂרָאֵל, וְאוּרְחָא פְּתִיחָא, וְעַל דָּא אֵינּוֹן מְחַדְדֵּשׁן
 מְלִין עֲתִיקִין בְּכָל יוֹמָא, וְשְׁכִינְתָא שְׂרִייא עֲלֵיהוּ,
 וְצִייתָא לְמַלְיָהוֹן, כְּמָה דְּאַתְ אָמַר (מלאכי ג) וַיִּקְשֹׁב יי
 וַיִּשְׁמַע. אָמַר רַבִּי אַבָּא, הֲכִי הוּא וְדָאֵי, וְכֹלָא חַד מְלָה.
 דְּבַר אַחַר אִם לֹא תִדְעֵי לָךְ. לָךְ לְמָה. אֶלָּא בְּכָל אַתְרָא
 דְּיִשְׂרָאֵל בְּגִלוּתָא, אִיהִי עֲמָהוֹן בְּגִלוּתָא. וְעַל דָּא
 כְּתִיב לָךְ, וְכְתִיב (ישעיה סג) בְּכָל צָרָתָם לוֹ צָר. וְדָא הוּא
 לָךְ. הֵיפָּה בְּנָשִׁים, הֵיפָּה, אִיהִי אֲמַרְתָּ דְּאִיהִי אוֹפְמַתָּא,

כִּמָּה דַּאתְּ אֲמַר (שיר השירים א) שְׁחֹרָה אָנִי. וְאִיהוּ אֲמַר
 לְגַבְהָ, יִפֶּה אֶתְּ, שְׁפִירְתָּא, הֵיפֶה בְּנָשִׁים, שְׁפִירְתָּא אִיהִי
 עַל כָּל דְּרַגְיִן, וּכְתִיב (שיר השירים א) יִפֶּה אֶתְּ רַעֲיָתִי.

דְּבַר אַחַר הֵיפֶה בְּנָשִׁים, טַבְתָּא בְּטִיבוּ. דְּעַבִּידַת טִיבוּ
 לְבִנְהָא, בְּטַמִּירוּ בְּגִנְיִזוּ. וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא סְגִי
 טַב עָלֶיהָ, כָּל מַה דְּעַבִּידַת לְבִנְהָא בְּטַמִּירוּ בְּגִנְיִזוּ, אַף
 עַל גַּב דְּלֹא מְכַשְׁרֵן עוּבְדִין. מְכַאן דַּאתְּחֹזִי לְאַבָּא כַּד
 אֲמַא רַחְמָא עַל בְּנִין וְתַאֲיֵב עָלֶיהָ כָּל מַה דְּעַבִּידַת לְבִנְהָא
 רַחְמִין בְּטַמִּירוּ אַף עַל גַּב דְּלֹא מְכַשְׁרֵן עוּבְדוּי.

אֲמַר רַבִּי אַבָּא, תַּוּוּהֵנָּא עַל הַהוּא דְּכְתִיב, (דברים כא) כִּי
 יִהְיֶה לְאִישׁ בֵּין סוּרֵר וּמוֹרָה וְגו', וְתַפְּשׂוּ בּוֹ אֲבִיו
 וְאִמּוֹ וְגו', וְתַנִּינֵן, דְּבַהֵהִיא שְׁעֵתָא אֲמַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא לְמֹשֶׁה כְּתוּב. אֲמַר לִיָּה מֹשֶׁה, מָאֲרִיָּה דְּעַלְמָא,
 שְׁבִיק דָּא, אִיתְּ אַבָּא דְּעַבִּיד כְּדִין לְבְרִיָּה. וּמֹשֶׁה מֵרַחֵיק
 הָוֵה חָמִי בְּחַכְמָתָא, כָּל מַה דְּזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְבְנֵי
 יִשְׂרָאֵל. אֲמַר, מָאֲרִיָּה דְּעַלְמָא, שְׁבוּק מְלָה דָּא. אֲמַר
 לִיָּה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמֹשֶׁה, חֲמִינָא מַה דַּאתְּ אֲמַר,
 כְּתוּב וְקַבֵּל אֲגָרָא. אֵת יַדְעַת וְאֲנָא יַדַּע יַתִּיר. מַה דַּאתְּ
 חָמִי, עָלִי הַהוּא עוּבְדָּא. דְּרוּשׁ קָרָא וְתַשְׁכַּח.

בַּהֵהוּא שְׁעֵתָא רְמוּז לִיָּה לְיוֹפִיא"ל, רַבְּנָא דְּאוּרִיִּיתָא,
 אֲמַר לְמֹשֶׁה, אֲנָא דְּרִישְׁנָא לְהֵאִי קָרָא. כְּתִיב כִּי

יְהִיָּה לְאִישׁ, דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּכְתִיב, (שמות טו) יִי אִישׁ מִלְחָמָה. בֶּן, דָּא יִשְׂרָאֵל. סוּרֵר וּמוֹרָה, דְּכְתִיב, (הושע ד) כִּי כִפְרָה סוּרְרָה סוּרֵר יִשְׂרָאֵל. אֵינְנוּ שׁוֹמְעֵי בְּקוֹל אָבִיו וּבְקוֹל אִמּוֹ, דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּכְנָסַת יִשְׂרָאֵל. וַיִּסְרוּ אוֹתוֹ, דְּכְתִיב, (מלכים ב יז) וַיַּעַד יְיָ בְּיִשְׂרָאֵל וּבִיהוּדָה בְּיַד כָּל נְבִיאֵי כָל חוּזָה וְגו'. וְלֹא שָׁמַע אֲלֵיהֶם, דְּכְתִיב וְלֹא יִשְׁמְעוּ אֶל יְיָ וְגו'. וְתַפְּשׂוּ בּוֹ אָבִיו וְאִמּוֹ, בְּדַעְתָּא חֲדָא. בְּהַסְכָּמָה חֲדָא.

וְהוֹצִיאוּ אוֹתוֹ אֶל זְקַנֵי עִירוֹ וְאֶל שַׁעַר מְקוֹמוֹ. אֶל זְקַנֵי עִירוֹ, אֶל זְקַנֵי עִירָם, וְאֶל שַׁעַר מְקוֹמָם, מְבַעֲי לֵיהּ, מֵאֵי אֶל זְקַנֵי עִירוֹ, וְאֶל שַׁעַר מְקוֹמוֹ. אֶלֹא, אֶל זְקַנֵי עִירוֹ, דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְאֶל שַׁעַר מְקוֹמוֹ, דָּא כְּנָסַת יִשְׂרָאֵל. זְקַנֵי עִירוֹ, אֵלִין יוֹמִין קְדָמָאִין, יוֹמִין עֲתִיקִין (ס"א סבין) דְּכֻלָּא. שַׁעַר מְקוֹמוֹ, דָּא מוֹסַף שַׁבַּת. וְעַם כָּל דָּא, אַף עַל גַּב דְּכֻלָּא יַדְעִין, דֵּינָא לְעֵילָא אִיהוּ, בְּגִין דְּבֵי דֵּינָא דְאִמָּא קְרִיבִין אֵינּוּן לְיִשְׂרָאֵל, וְאַחֲדִין בְּהוּ, וְכָל קְרִיב לָא דָּאִין דֵּינָא לְקְרִיבִים (לְקְרִיבִיהוּ), וּפְסוּל אִיהוּ לְדֵינָא. בְּקַדְמִיתָא מַה כְּתִיב, אֶל זְקַנֵי עִירוֹ וְאֶל שַׁעַר מְקוֹמוֹ, כִּיּוֹן דְּחָמָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאֵינּוּן קְרִיבִין, מִיַּד סְלִיק דֵּינָא מִשַׁעַר מְקוֹמוֹ, מַה כְּתִיב בְּתַרְיָה, וְאִמְרוּ אֶל זְקַנֵי עִירוֹ

לְחוּד. וְאֵל שְׁעַר מְקוֹמוֹ לֹא כְּתִיב, אֶלֶּא אֵל
(דף קצ"ח ע"א) זְקַנֵי עִירוֹ.

בְּנֵינוּ זֶה וְדַאי, וְלֹא דְשֹׂאֵר עֲמִין. סוּרֵר וּמוֹרָה אֵינְנוּ
שׁוֹמְעֵי בְּקוֹלֵנוּ. מֵאֵי שְׁנָא, דְּהָא בְּקַדְמִיתָא לֹא
כְּתִיב זוּלִל וְסוּבָא, וְלִבְתֵּר כְּתִיב זוּלִל וְסוּבָא. אֶלֶּא מֵאֵן
גָּרִים לְהוּ לְיִשְׂרָאֵל, לְמַהוּי סוּרֵר וּמוֹרָה לְגַבֵּי אַבוּהוֹן
דְּבִשְׁמִיא, בְּגִין דְּאִיהוּ זוּלִל וְסוּבָא, בְּשֹׂאֵר עֲמִין דְּכְתִיב,
(תהלים קו) וַיִּתְעַרְבוּ בַּגּוֹיִם וַיִּלְמְדוּ מִמַּעֲשֵׂיהֶם וְכְתִיב וַיֹּאכַל
הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲוּ, דְּעִקְרָא וַיִּסּוּדָא אַכִּילָה וּשְׁתִּיָּה, כַּד עֲבָדִין
בְּשֹׂאֵר עֲמִין. דָּא גָּרִים לוֹן, לְמַהוּי בֶּן סוּרֵר וּמוֹרָה, לְגַבֵּי
אַבוּהוֹן דְּבִשְׁמִיא.

וְעַל דָּא וּרְגָמוּהוּ כָּל אַנְשֵׁי עִירוֹ בְּאַבְנִים. אֵלִין כָּל שְׂאֵר
עֲמִין, דְּהוּ מְקַלְעִין לְהוּ בְּאַבְנִים, וְסַתְרִין שׁוּרִין,
וּמְנַתְצִין מִגְּדָלִין, וְלֹא מַהֲנֵי לוֹן כְּלוּם. כִּיּוֹן דְּשָׁמַע מִשָּׁה
כְּדִין, כְּתַב פְּרִשְׁתָּא דָּא.

וְעַם כָּל דָּא הֵיפָּה בְּנָשִׁים, טָבָא וַיִּקְרָא בְּנָשִׁים דְּעֵלְמָא.
צָאֵי לָךְ בְּעֵקְבֵי הַצֶּאֱן, הָא אוּקְיָמָנָא, אֵלִין בְּתֵי
כְּנִסְיֹת וּבְתֵי מְדַרְשׁוֹת. וְרַעֵי אֶת גְּדִיּוֹתֶיךָ, אֵלִין יַנּוּקֵי
דְּבֵי רַב, דְּלֹא טָעְמוֹ טָעַם חוּבָא בְּעֵלְמָא. עַל מְשַׁכְּנוֹת
הָרוּעִים, אֵלִין מְלַמְדֵי תִּינוּקוֹת וְרִישֵׁי יְשִׁיבוֹת.
דְּבַר אַחַר עַל מְשַׁכְּנוֹת הָרוּעִים, חָסֵר ו'. אֵינּוֹן בִּישִׁין,

אֵלֶיךָ מַלְכֵי הָאֱמוּרַי, וְנִטְלוּ יִשְׂרָאֵל אֶרְעָא דְלַהּוֹן,
 לְרַעֲיָא מְקַנְיַהוֹן, וְלִבֵּי מַרְעָה יֵהֵב יִשְׂרָאֵל אֶרְעָא דָּא.
 כְּדִין שְׁמַע בְּלָק, דְּאֶרְעָא דַּהּוֹת חֲשִׁיבָא כָּל כֶּךָ, עֲבָדוּ
 יִשְׂרָאֵל קֶרְבָּא דָּא, וְסִתְרוּ לָהּ, עַד דְּשׁוּוּ לָהּ בֵּי מַרְעָה.
 כְּדִין אֲשַׁתְּדַל בְּכָל מַה דְּאֲשַׁתְּדַל, וְשַׁתַּף בַּהֲדִיָּה לְבַלְעָם.
 וַיֵּרָא בְּלָק, רַבִּי חֲזַקְיָה פִּתַּח, (ישעיה נב) כֹּה אָמַר יְיָ שְׁמְרוּ
 מִשְׁפָּט וַעֲשׂוּ צְדָקָה כִּי קְרוּבָה יִשׁוּעָתִי וְגוֹ'. כִּמְה
 חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּאָף עַל גַּב
 דְּאֵינּוֹן חָאבוּ קָמִיָּה, וְחֲבִין קָמִיָּה בְּכָל זְמַנָּא וְזְמַנָּא, אִיהוּ
 עֲבִיד לֹון לְיִשְׂרָאֵל, זְדוּנוֹת פְּשָׁגוֹת.

וְהָכִי אָמַר רַב הַמְּנוּנָא סָבָא, תְּלַת דֵּינִין בְּבֵי דֵּינָא,
 תְּקִינּוּ (ס"א רבון) בְּסִדְרֵי מִתְּנִיתָא. חֲדָא, קְדָמִיתָא,
 בְּאַרְבַּע אַבוֹת נְזִיקִין הַשּׁוֹר וְכוּ'. תְּנִינָא, טְלִית
 דְּאֲשַׁתְּכַח. תְּלִיתָא, שׁוֹתְפִין וְרוּזָא דְּאֲבִידָה. מַאי טַעְמָא.
 אֶלָּא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכָל זְמַנָּא, עֲבִיד לֹון לְיִשְׂרָאֵל
 זְדוּנוֹת פְּשָׁגוֹת. וְאֵינּוֹן דְּסִדְרוּ מִתְּנִיתִין דְּתִלְתָּא בְּבֵי,
 הָכִי סִדְרוּ, אֶרְח דְּקָרָא נְקֻטוּ, דְּכַתִּיב, (שמות כב) עַל כָּל
 דְּבַר פֶּשַׁע, וְהָאִי פֶשַׁע אִיהוּ דְּלָאוּ בְּזִדּוֹן, וּמֵאֵן אִיהוּ. עַל
 שׁוֹר, עַל חֲמוֹר, עַל שֶׁה, דָּא בְּבָא קָמָא, דְּהִכָּא הוּא
 בְּאֵינּוֹן מְלִין. עַל שְׁלֵמָה, דָּא בְּבָא מְצִיעָא, עַל כָּל
 אֲבָדָה, דָּא בְּבָא תְּלִיתָא.

דְּאַרְחַ קְרָא נְקֻטוּ. דְּכַד מְטָא לְבָבָא מְצִיעָא, הוּה אָמַר,
 שִׁירוּתָא דְקָא נְקֻטוּ בְּטִלִית דָּא, אָמַאי. פִּיּוּן
 דְּאַשְׁתַּכַּח קְרָא, אָמַר, וְדַאי דָּא הֶלְכָה לְמִשָּׁה מְסִינִי,
 וּבִיָּאָרוּ כָּל מִלֵּי דְרַבְּבִין.

כֹּה אָמַר יי, מַאי שְׁנָא בְּכָל דְּוֹכְתָא דְנִבְיָאִי, דְּכִתִּיב כֹּה
 אָמַר יי, וּבְמִשָּׁה לָּא כְּתִיב הָכִי. אָלָא, מִשָּׁה דֵּהוּת
 נְבִיאוּתִיהָ מְגוּ אֲסַפְקִלְרִיָּאָה דְנִהָרָא דְלְעִילָא, לָּא כְּתִיב
 בֵּיהָ כֹּה. אָבֵל שְׁאָר נְבִיאִים, דֵּהוּוּ מְנַבְּאִין מְגוּ
 אֲסַפְקִלְרִיָּאָה דְלָא נִהָרָא, נְבִיאוּ מְגוּ כֹּה. (נ"א לאַחְזָאָה דְכִלָּא

אִיהוּ חַד בְּלָא פִירוּדָא דְאָף עַל גַּב דְּאָמְרוּ וְכוּ', לָא אָמְרוּ אָלָא מְגוּ כ"ה)

(במדבר כ"ב) וְעַתָּה לִכְה נָא אֲרַח לִי אֶת הָעַם הַזֶּה וְגו'. וְעַתָּה,
 רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, אָמַר הֵהוּא רְשָׁע, וְדַאי שְׁעַתָּא
 קְיִימָא לִי לְמַעַבְד מַה דְּאָנָא בְּעִי. חֲמָא, וְלָא חֲמָא יָאוּת.
 חֲמָא כֹּמָה אֲלִפִּין נַפְלִין מִיִּשְׂרָאֵל עַל יְדוּי לְזַמֵּן זְעִיר,
 אָמַר וְדַאי הַשְׁתָּא שְׁעַתָּא קְיִימִי לִי. וּבְגִין כֶּף וְעַתָּה, וְלָא
 בְּזַמְנָא אַחְרָא.

לְכָה, לֶךְ מְבַעֵי לֵיה, מַאי לְכָה. אָמַר, נְזַדְרִזוּ גְרַמֵּן
 לְהֵהוּא דְרַחֲיָף בְּגַדְפּוּי עַלִּיָּהוּ, לְהֵהוּא דְשִׁמִּיהָ

כ"ה. וְעַתָּה לְכָה, נִגַּח קְרָבָא בְּהֵהוּא כ"ה. (וְעַתָּה לְכָה כֹּמָה דְאָתָּ

אָמַר (מלכים ב' ג') וְעַתָּה לְשַׁלֵּל מוֹאָב)

אָמַר, עַד הַשְּׁתָּא לָא הוּהּ בְּעֵלְמָא מֵאן דְּיִיכּוּל לְהוּ, בְּגִין
הַהוּא פִּטְרוֹנָא דְקִיּוּמָא עָלְיֵיהּ, הַשְּׁתָּא דְשַׁעְתָּא קִיּוּמָא
לָן, לְכַה נְעֵבִיד קָרְבָּא. וְכָל עֵיטָא דִּיהוּא רְשָׁע לְכ"ה
הוּהּ, דְכְּתִיב וְאֲנֹכִי אֶקְרָה כֹּה אֶעֱקֹר לְהוּא כֹּה מֵאֲתַרְיָה.
וְתַרְוֵייהוּ בְּעֵיטָא בִישָׂא לְהֵאִי כֹה הוּוּ, כְּמָה דְאֵת דְּאָמַר
(תהלים ב) עַל יְיָ וְעַל מְשִׁיחוֹ, לָא יִדְעוּ דִּיהָא לְבַתֵּר, הֵאִי כ"ה
אֶעֱקֹר לֹוֹן מֵעֵלְמָא.

כִּי עֲצוּם הוּא מִמְּנִי. וְכִי עַד הַהוּא שַׁעְתָּא אֲנִי אֶגְחוּ בֵּיה
קָרְבָּא וְנִצְחוּ לֵיה. בְּאֲן אֲתֵר אֶעֱרְעוּ בְּחֶרְבָּא דְלַהוֹן,
וְהוּוּ גְבַרִין (דף קצ"ח ע"ב) כְּגַבְרִין לְאַחְזָא גְבוּרְתָּא דְלַהוֹן. מֵאִי
כִּי עֲצוּם הוּא מִמְּנִי. אֵלָא הַהוּא רְשָׁע חֲפִים הוּהּ, וְחַמִּי
לְמַרְחִיק, חָמָא לְדוּד מְלָפָא, דְאֵתִי מְרוּת הַמּוֹאֲבִיָּה, גִּיבַר
תְּקִיף כְּאֲרִיָּה, וְעֵבִיד קָרְבִין תְּקִיפִין, וְנִצַּח לְמוֹאֲב, וְשׁוּי
לֹוֹן תַּחֲוֹת רַגְלוֹי. אָמַר עֲצוּם הוּא. הַהוּא דִּירְתָּא הַהוּא
גְבוּרְתָּא, חַד מְלָפָא דְלַהוֹן, מִינֵן יִפּוּק לְשִׁצְאָה לְמוֹאֲב.
אוּלֵי אוּכַל נִפְה בּוּ. הֵאִי קָרָא הָכִי הוּהּ לֵיה לְמִימַר, אוּלֵי
אוּכַל אֶפְה בּוּ. אוּ אוּלֵי נוּכַל נִפְה בּוּ. אֵלָא הַהוּא
רְשָׁע הוּהּ חֲפִים, אָמַר, חֲמִינָא יְדָא חֲדָא, דְחַד אֲרִיא
תְּקִיפָא, פְּרִיש (קע"ב) רַגְלָא (יְדָא), אִי אִיכּוּל עֲמָךְ, דְנִתְחַבַּר
(ס"א תְּרוּוּנָא) תְּרוּוּיָּהּ (וְנִתְחַבַּר) וְנִגְרַע מִהַהוּא אֲרִיָּה יְדָא דָא,
עַד לָא יִיִתִי הַהוּא מְלָפָא לְעֵלְמָא, וְלָא יִתְרַךְ יֵת מוֹאֲב
מֵאֲתַרְיָה.

אָרְהָ לִי, מֵאֵי אָרְהָ לִי. אָמַר רַבִּי אַבְא, הֵהוּא רָשַׁע בְּתַרִּי
 לִישָׁנֵי קְאָמַר לְבַלְעָם. חַד אָמַר אָרְהָ לִי, וְחַד אָמַר
 קָבָה לִי. מַה בֵּין הָאֵי לְהָאֵי. אֵלָא אָמַר לִיָּהּ, אָרְהָ לִי
 עֲשָׁבִין וְחַרְשִׁין דִּרְיִשֵׁי דְחַוְיִין, וְשׁוּי לֹון בְּקִדְרָה דְחַרְשִׁיא,
 בִּיּוֹן דְחַמָּא דְחִילִיָּה יִתִיר בְּפּוּמָא, תָּב וְאָמַר, וּלְכָה נָא
 קָבָה לִי.

וְאֶפִּילוּ הָכֵי, הֵהוּא רָשַׁע דְּבַלְק, לָא שְׁבַק חַרְשׁוּי, אֵלָא
 לְקִיט כָּל זַיְנֵי עֲשָׁבִין, חַרְשֵׁי דִּרְיִשֵׁי דְחַוְיִין,
 וְנָטִיל קִדְרָה דְחַרְשִׁין, וְנַעֲיִן לָהּ תְּחֹות אֲרַעָא אֶלְפָּה וְחַמֶּשׁ
 מָאָה אַמִּין, וְגַנְיֹז לָהּ לְסוּף יוֹמִין. בִּיּוֹן דְּאֲתָא דְּוֹד, כָּרָא
 בְּתֵהוּמָא, אֶלְפָּה וְחַמֶּשׁ מָאָה אַמִּין (על אֶלְפָּה וְחַמֶּשֶׁה מָאָה אַמִּין),
 וְאֶפִּיק מִיָּא מִן תְּהוּמָא, וְנָסִיף עַל מַדְבַּחָא. בְּתֵהוּא
 שְׁעֵתָא, אָמַר, אֲנָא אֶסְחִי הֵהִיא קִדְרָה, (תהלים ט) מוֹאֵב סִיר
 רַחְצִי. סִיר רַחְצִי וְדָאֵי.

עַל אֲדוּם אֲשֶׁלִּיךְ נַעֲלִי, מֵאֵי אֲשֶׁלִּיךְ נַעֲלִי. אֵלָא דָּא
 אוּף הָכֵי לְמַרְחִיק הֵוָה, דְּכַתִּיב, (בראשית כה) וַיֹּאמֶר
 עֲשׂוּ אֵל יַעֲקֹב הַלְעִיטְנִי נָא מִן הָאֲדוּם הָאֲדוּם הַזֶּה כִּי
 עֵיף אָנֹכִי. הַלְעִיטְנִי: הַלְעָטָה מִמֶּשׁ, פְּתִיחוּ דְּפּוּמָא
 וְגִרוֹנָא לְמַבְלַע. אָמַר דְּוֹד לְהֵהוּא בַלְעָן, מְלַעַט הַלְעָטִין,
 אֲנָא אֲרַמִּי עָלִיָּה נַעֲלִי, לְמַסְתָּם גְּרוּנִיָּה.

עַלִּי פְּלֶשֶׁת אֲתָרוּעָע, אוּף הָכֵי דָּא לְמַרְחִיק אֶסְתַּכִּי דְּוֹד,

אָמַר, כְּנֻעַן סִטְרָא בִישָׁא דְסִטְרָא אַחְרָא אִיהוּ, וּפְלִשְׁתִּים
 מִתְמָן אֵינּוּן, לְסִטְרָא אַחְרָא מָה אַצְטְרִיף. תְּרוּעָה.
 דְכִתְיב, (במדבר י) וְכִי תִבְאוּ מִלְחָמָה בְּאַרְצְכֶם וְהִרְעוּתֶם
 וְגו', לְתִבְרָא חֵילִיה וְתוֹקֶפֶיהָ, וּבְגִין כֶּךָ עָלֵי פְלִשְׁת
 אַתְרוּעָע, וְהִכִּי אַתְחַזִּי לֹון.

וְעַתָּה לְכֵה נָא אַרְה לִי אֵת הָעַם הַזֶּה פִּי עֲצוּם הוּא מִמֶּנִּי.
 רַבִּי חֲזַקְיָה פִתַּח, (ישעיה יא) וְהָיָה צְדָק אֲזוּר מִתְנִי
 וְהֶאֱמוּנָה אֲזוּר חֲלָצִיו. הָאִי קָרָא כִּלְא אִיהוּ חַד. מֵאִי
 חֲדוּשָׁא אַתָּא לְאַשְׁמוּעִינָן, דִּהָא צְדָק הֵיִינוּ אֶמוּנָה,
 וְאֶמוּנָה הֵיִינוּ צְדָק. אֲזוּר מִתְנִי, הֵיִינוּ אֲזוּר חֲלָצִיו, לָא
 אֲשַׁכְחָן קָרָא כִּהָאִי גְוֹנָא.

אֵלָא לָא צְדָק כְּאֶמוּנָה, וְאִף עַל גַּב דְּכִלְא חַד, וְחַד
 דִּרְגָא אִיהוּ. אֲבַל בְּזִמְנָא דְקִיִּמָא בְּדִינָא קְשִׁיָא,
 וּמְקַבְּלָא מִסִּטְרָ שְׁמָאֵלָא, כְּדִין אֶקְרִי צְדָק, דִּינָא מִמֶּשׁ.
 וְהֵיִינוּ (ישעיה כו) כִּי כַּאֲשֶׁר מִשְׁפָּטִיף לְאַרְץ צְדָק לְמַדּוּ
 יוֹשְׁבֵי תִבֵּל. דִּהָאִי דִּרְגָא דְמִשְׁפָּט, רַחֲמֵי אִיהוּ. וְכַד
 אַתְקָרִיב מִשְׁפָּט בְּצְדָק, כְּדִין אַתְבָּסֵם (כִּלְא), וַיְכַלִּין בְּנֵי
 עֲלָמָא, לְמַסְבֵּל דִּינָא דְצְדָק.

(ועל דא צדק לאו איהו כאמונה) אֶמוּנָה, בְּשַׁעֲתָא דְאַתְחַבֵּר בֵּיה (כְּדִין
 אִיהוּ) אַמְתָּ, לְחַדוּתָה. וְכֹל אַנְפִּין נְהִירִין, כְּדִין אֶקְרִי
 אֶמוּנָה. וְאִית וְוִתְרָנוּתָא לְכִלְא, וְכֹל נְשַׁמְתִּין סְלָקִין,

מִתְחַיֵּיבִי בְכַמָּה חַיּוּבֵינִי דְחַיֵּיבֵינִי בִישִׁין, וְכִיּוֹן דְּבִפְקֻדוֹן
 סִלְקִין (אֲקֻדִים), אֲתֵדֵר לֹון בְּרַחֲמֵי, וְחַס עָלַיִיהוּ. וְכִדִּין אֲקָרִי
 אַמוּנָה, וְלִית אַמוּנָה בְּלֹא אַמָּת.

הַשְׁתָּא אַזּוֹר מִתְנָיו, וְאַזּוֹר חֲלָצִיו. מַהוּ תֵרִין אַזּוֹרִין
 הָכָא. וּמִתְנִים וְחֲלָצִין אַף עַל גַּב דְּחַד אֵינּוֹן,
 תֵרִין דְּרַגִין אֵינּוֹן, חַד לְעִילָא, וְחַד לְתַתָּא. לְעִילָא
 בְּשִׁירוּתָא, אֲקָרִי מִתְנִים. לְתַתָּא בְּסוּפָא, אֲקָרִי חֲלָצִין,
 כְּמָה דְּאֵת אָמֵר (ישעיה לב) וְחֲגוּרָה עַל חֲלָצִים, בְּסוּפָא, עַל
 יֵישׁ יִרְכִים. כִּד אֲתֵתָא בְּצַעֲרָא, מְנַתְקֵן אֵינּוֹן חֲלָצִים,
 מֵרֵישׁ יִרְכִין, וְשׁוּיָאֵת יְדֵהָא בְּכַאֲיבָא עָלַיִיהוּ.

וּבְגִין כֶּךָ לְגַבוּרָה וּלְקַרְבָּא, צְדָק אַזּוֹר מִתְנָיו. וְהַכִּי
 אַצְטְרִיף. לְרַחֲמֵנוּ וּלְטָב, אַמוּנָה אַזּוֹר חֲלָצִיו,
 בְּחַד דְּרַגָּא יְדִין עָלְמָא, וְשִׁלְטָא לְתֵרִין סְטְרִין, חַד רַחֲמֵי
 לְיִשְׂרָאֵל. (דף קצ"ט ע"א) וְחַד דֵּינָא לְשֹׂאֵר עַמִּין.

וְאִי תֵימָא, צְדָק דֵּינָא תְקִיף אִיהוּ, וְהָא כְּתִיב (ויקרא יט)
 בְּצָדָק תִּשְׁפּוּט עַמִּיתָךְ. (דברים טז) צְדָק צְדָק תִּרְדּוּף.
 וְכַמָּה אֵינּוֹן. וְהָא הַכִּי הוּא. דְּהָא צְדָק לִית בֵּיה
 וּוְתִרְנוּתָא כָּלֵל. אוּף הַכִּי מֵאֵן דְּדָאִין לְחַבְרִיָּה, לָא
 אַצְטְרִיף לְמַעַבְד לִיה וּוְתִרְנוּתָא מִן דֵּינָא כָּלֵל, אֲלֹא
 בְּצָדָק, דְּלֹא יִשְׁגַח לְרַחֲמֵמוּ. מֵאֲזַנֵּי צְדָק, בְּלֹא וּוְתִרְנוּ
 לְהָאֵי סְטְרָא וּלְהָאֵי סְטְרָא, לְמֵאֵן דֵּיִהִיב וּלְמֵאֵן דְּמִקְבֵּל.

וּבְגִין כֶּף חַד דְּרָגָא אִיהוּ, וְאַתְפִּלַּג לְתַרִין סְטָרִין. וְהַנִּי
 תַּרִין סְטָרִין, ב' אֶזְרִין, קִיִּימָן, חַד לְשָׂאָר עֲמִין, וְחַד
 לְיִשְׂרָאֵל. וּבִשְׁעֵתָא דְנִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, אֲתֵאֲזִרוּ
 בְּאֶזְרִין אֵלִין, חַד דְּקָרְבָא. וְחַד הוּוּ דְשִׁלְמָא. (חסר כאן)

(וּכְלָא הוּוּ בְצִדְקָא) כִּד אֲתִיַעַט בְּלָק, אָמַר וְאֶגְרָשְׁנוּ מִן הָאָרֶץ.

אָמַר הַהוּא דְרָגָא דִּקְא (ס"א אֲתֵאֲחַדַת בֵּיה הָאָרֶץ וְדָא וְכו')

אֲתֵאֲחַדָן בֵּיה, מִן הָאָרֶץ וְדָא. וְדָא הוּא כִּי עָצוּם הוּא
 מִמְּנֵי וְדָא, מֵאֵן יִיכּוּל לְאֶגְחָא וּלְקִיִּימָא בְּהוּ בְּיִשְׂרָאֵל
 דְּרָגָא דְלֵהוֹן תְּקִיף הוּא מְדִילִי. וּבְגִין כֶּף, וְאֶגְרָשְׁנוּ מִן
 הָאָרֶץ. וְאִי מֵהֵאֵי אָרֶץ אֶגְרָשְׁנוּ, וְאַתְרָךְ יִתִּיה מִינֵיה,
 אִיכּוּל לְמַעַבַד כָּל רְעוּתִי, חֵילָא דְלֵהוֹן בְּמֵאֵי אִיהוּ.
 בְּפוּמָא, וּבְעוּבָדָא. הָא פּוּמָא דִּילָךְ, וְעוּבָדָא דִּילִי.

כִּי יִדְעָתִי אֵת אֲשֶׁר תְּבָרַךְ מְבוֹרָךְ וְגו'. וְכִי מֵאֵן הוּוּ יִדְעָ.
 הָא אוּקְמוּיָה, דִּהָא בְּקַדְמִיתָא כְּתִיב, (במדבר כא) וְהוּא
 גִּלְחָם בַּמֶּלֶךְ מוֹאָב הָרֵאשׁוֹן וַיִּקַּח אֶת כָּל אֲרָצוֹ מִיַּדוֹ,
 דְּאֶגְרָ לִיה לְבַלְעָם וְכו'. אָבַל כִּי יִדְעָתִי, יִדְעָה וְדָא
 יִדְעָ, בְּחֻכְמָתָא דִּילִיה. אֵת אֲשֶׁר תְּבָרַךְ מְבוֹרָךְ, מֵאֵי
 אֶצְטְרִיךְ הָכָא בְּרָכָה, דִּהָא בְּגִין קָלְלָה הוּוּ אֶזִּיל. וְאִי
 הַהוּא מְלָה דִּיהוּוּ יִדְעָ מִן בַּלְעָם בְּקַדְמִיתָא, קָלְלָה הוּוּ,
 מֵאֵי אֵת אֲשֶׁר תְּבָרַךְ מְבוֹרָךְ.

אֶלָּא מְלָה הָכָא, וְלֹא יִדְעָנָא בָּהּ, וְלֹא זְכִינָא בָּהּ, עַד

דְּאַתָּא רַבִּי אֶלְעָזָר וְדַרְשׁ, (תהלים לד) אֲבָרְכָה אֶת יְיָ בְּכָל
 עֵת תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי. וְכָתִיב (תהלים טו) אֲבָרְךָ אֶת יְיָ אֲשֶׁר
 יַעֲצָנִי. מֵאֵן (ס"א אֶצְטְרִיךְ) דְּאַצְטְרִיךְ בְּרַכְתָּא מִן תַּתְּאִי. אֶת,
 דְּהָא אֶתְאַחַד בְּהוּ כְּשִׁלְהוּבָא בְּפִתְיִלָּהּ. וְדוּד דְּהוּה יַדַּע
 דָּא, אֶמַר אֲבָרְכָה אֶת. אֶמַר הֵהוּא רְשָׁע, הֵהוּא דְרָגָא
 דְּלֵהוֹן, אֶחֱיד בְּהוּ, בְּגִין בְּרַכְאֵן דְּלֵהוֹן, דְּקָא מְבָרְכִין לֵיה
 בְּכָל יוֹמָא. חִילָא אֵית לָךְ לְבָרְכָא לְהֵהוּא דְרָגָא, וְתַעֲקֹר
 לָהּ מִנִּיּהוּ וְדָא הוּא כִּי יַדְעֵתִי אֵת אֲשֶׁר תְּבָרַךְ מְבוֹרַךְ
 וְגו'. וּבְדָא נִיכּוּל בְּהוּ. תְּבָרַךְ לְהֵהוּא דְרָגָא וְתִילוּט
 לְפִתְיִלָּהּ. וְעַל דָּא אֶמַר, וְאַנְכִי אֶקְרָה כֹּה, אֶעֱקֹר לָהּ
 מִנִּיּהוּ, דְּלֹא יִתְאַחַד בְּהוּ.

וְתוּ אֶקְרָה כֹּה, אֶנְגִּיד וְאַמְשִׁיךְ לְהֵהוּא דְרָגָא, בְּחוּבִין
 וּמְסֻאֲבִי וּבְקָרִי וּבְטוּמְאָה דְּעַבְדוּ בְּנוֹי, וְהִיא תַעֲבִיד
 עִמָּהוֹן גְּמִירָא. מִיַּד וַיִּלְכוּ זְקֵנֵי מוֹאָב וְזְקֵנֵי מִדְּיָן וְקִסְמִים
 בְּיָדָם, דְּלֹא יִימָא הֵהוּא רְשָׁע דְּלֹא הִמְנִיָּה אִינּוֹן זִינִין
 חֲרָשִׁין דְּאַצְטְרִיךְ בְּיָדוֹ לְהִתְעַכֵּב עַלִּיּהוּ (וְיִתְעַכֵּב עַלִּיּהוּ). (מה

שחטר כאן תמצא בסוף הספר סי' י"א (סי' יו"ד)

פִּתְחָה וְאֶמַר, (ירמיה ל) וְאַתָּה אַל תִּירָא עַבְדֵי יַעֲקֹב וְאַל
 תַּחַת יִשְׂרָאֵל כִּי אֶתְךָ אָנִי וְגו'. הָאִי קָרָא אֶתְמַר
 וְאַתְעֵרוּ בֵּיהּ, אֲבָל עַד כְּעַן אֵית לְאַתְעֵרָא יִתִּיר. אֶתָּה,
 מֵאִי אִיהוּ. רְזָא אַרוֹן הַבְּרִית. דְּדָא אִיהוּ דְרָגָא דְּאַזְלָא

בְּגִלוּתָא בְּהַדִּי בְּנֵהָא עֲמָא קְדִישָׁא. מִשֶּׁה בְּשַׁעְתָּא דְּבַעָא
 רַחֲמִין עָלֵיהוּ דִּישְׂרָאֵל, מַה כְּתִיב (במדבר יא) וְאִם כָּכָה אֶתְּ
 עוֹשֶׂה לִּי הֲרֹגֵנִי נָא הַרֹּג, וְאוֹקְמוּנָהּ.

אַבְל הָכִי אָמַר מִשֶּׁה, דְּרָגָא חַד דִּיהֵבִית לִי אֶקְרִי אֶתְּהָ,
 בְּגִין דְּלִית לִיהּ פְּרִישׁוּ מִמֶּךָ. ה' דִּילָהּ אֶתְאַחַד בְּהוּ
 בִּישְׂרָאֵל. אִי אֶתְּ (ס"א תְּשִׁיבִי לֹון מִעֲלָמָא) אֶשְׁתִּיצִי לֹון בְּעֲלָמָא,
 הָא ה' דְּשָׂמָא דָּא דְּאֶתְאַחַד בְּהוּ אֶתְעֵבֵר מִנִּיהּ, אִי הָכִי
 אֶתְּ עוֹשֶׂה לִּי, דְּה' עֲקָרָא דְּשָׂמָא דָּא אֶתְעֵקֵר.

וְעַל דָּא אָמַר יְהוֹשֻׁעַ לְבַתֵּר, (יהושע ז) וּמַה תַּעֲשֶׂה לְשִׁמְךָ
 הַגָּדוֹל, דְּהָא וְדָאִי שְׂמָא דָּא עֲקָרָא וְיִסוּדָא דְּכֻלָּא,
 אֶתְּהּ הוּא יִי. וּמִשֶּׁה אַף עַל גַּב דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא
 אָמַר לִיהּ, הָכִי יַדַּע, דְּהָא בְּהָא תְּלִיָא, וְחֻבָּה גְרָיִם.
 וְאֶתְּהּ אַל תִּירָא עֲבָדִי יַעֲקֹב וְגו', כֻּלָּא חַד. כִּי אֶתְּךָ אֲנִי,
 הָא אוֹקִימְנָא כִּי אֶתְּי אֶתְּהּ לָא כְּתִיב, אֶלָּא כִּי אֶתְּךָ אֲנִי.
 כִּי אַעֲשֶׂה כֻּלָּהּ בְּכָל הַגּוֹיִם וְגו', בְּכָל הַגּוֹיִם אַעֲשֶׂה כֻּלָּהּ.
 רַב הַמְּנוּנָא קְדַמָּאָה אָמַר, דְּחִיקוּ וְעֲאֶקוּ דִּישְׂרָאֵל, כִּמְה
 טַב וְכִמְה תּוֹעֲלֶתָא גְרָיִם לֹון. רַפְּיוֹן דְּשָׂאֵר עַמִּין,
 כִּמְה בִּישִׁין גְרָיִם לֹון. דְּחִיקוּ וְעֲאֶקוּ דִּישְׂרָאֵל, גְרָיִם לֹון
 דְּטַב לִיְהוּי וְתוֹעֲלֶתָא. וּמֵאִי נִיהוּ. (דף קצ"ט ע"ב) כֻּלָּהּ. כֻּלָּא
 דְּחִיק. רַפְּיוֹן דְּשָׂאֵר עַמִּין, גְרָיִם לֹון רַפְּיוֹן וּבִישׁ, וְהָאִי
 אִיהוּ כֻּלָּהּ. וְהָכִי אֶתְחַזִּי לֹון, דְּהָא כָּל רַפְּיוֹן בְּלָא דְּחִיקוּ

דְּהוּה לֹון בְּהַאי עֲלֵמָא, גְּרִים לֹון רְפִיוֹן לְבַתַּר בְּלֵא
 דְּחִיקוֹ, כְּלָה. (ישעיה בח) כִּי כְלָה וְנַחֲרָצָה שְׁמַעְתִּי. כִּי אֶעֱשֶׂה
 כְּלָה. כְּלָה בְּרְפִיוֹן. לְיִשְׂרָאֵל דְּהוּה לֹון דְּחִיקוֹ וְעֵאקוּ,
 כְּלָה, (ישעיה סא) וְכִכְלָה תַעֲדָה כְּלִיָּהּ.

מֵאֵן כְּלִיָּהּ. אֵלִין יִשְׂרָאֵל, דְּאִינוֹן פְּלִים דְּהַאי כְּלָה,
 יִשְׂרָאֵל דְּהוּה לֹון דְּחִיקוֹ וְעֵאקוּ, (עמוס ט) אֲקִים אַת
 סִכַּת דְּוֹד הַנּוֹפֶלֶת, סִכַּת שְׁלוֹם. לְשֹׂאֵר עַמִּין דְּהוּה לֹון
 רְפִיוֹן צָרָה וְצוֹקָה, (צוֹקָה) כְּלָה בְּרְפִיוֹן, כְּמָה דְּהוּה לֹון
 בְּקַדְמִיתָא. וְעַל דָּא כִּי אֶעֱשֶׂה כְּלָה בְּכָל הַגּוֹיִם וְגוֹ',
 וְאוֹתָךְ לֹא אֶעֱשֶׂה כְּלָה, דְּהַא לֹא אַתְחֹזִי לָךְ. דְּהַא דְּחִיק
 הוּיִת בְּקַדְמִיתָא זְמַנִּין סְגִיֵּאִין, בְּדְחִיקוֹ, דְּגִלּוֹתָא תְּדִיר,
 וְדְחִיק תְּהִיָּה כְּלָה. (ס"א תרית בליה)

וּיְסֻרְתִּיךָ לְמִשְׁפָּט, הַאי קָרָא הָכִי מְבַעֵי לִיָּה וּיְסֻרְתִּיךָ
 בְּמִשְׁפָּט, דְּהַא אִימְתִּי יִסּוּרִי בְּשַׁעֲתָא דְּדִינָא.
 (וְהָכָא לָאו הָכִי אֵלָא) מֵאִי וּיְסֻרְתִּיךָ לְמִשְׁפָּט. אֵלָא כְּתִיב (ישעיה א)
 יִי בְּמִשְׁפָּט יִבֵּא עִם זִקְנֵי עַמּוֹ. וְהָהוּא יוֹמָא, אֲקִדִּים
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲסוּוֹתָא לְיִשְׂרָאֵל, עַד לֹא יִיעֲלוֹן
 לְדִינָא, בְּגִין דְּיִכְלוֹן לְקִימָא בֵּיהּ. וּמֵאִי אֲסוּוֹתָא, הִיא
 דְּבְכָל שַׁעֲתָא וְשַׁעֲתָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְהִיב יְסוּרִין
 לְיִשְׂרָאֵל זְעִיר, זְעִיר בְּכָל זְמַנָּא וְזְמַנָּא, וּבְכָל דְּרָא וְדָרָא
 בְּגִין דְּכַד יִיעֲלוֹן וּלְיוֹמָא דְּדִינָא רַבָּא, דְּיִיחּוֹן מִתִּיבָא, לֹא
 יִשְׁלוּט עַלִּיהּ דִּינָא.

וְנִקָּה לֹא אֲנִקְךָ, מֵהוּ. אֵלָּא, כִּד יִשְׂרָאֵל בְּלַחֲוֹדֵייהוּ,
 וְלֹא עָאֲלִין בְּדִינָא עִם שְׂאָר עַמִּין עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים
 וּמִזְלוֹת, קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עָבִיד לוֹן לְגוּ מְשׁוֹרֵת הַדִּין,
 וְהוּא מְכַפֵּר עָלֵייהוּ. וּבְזִמְנָא דְעָאֲלִין בְּדִינָא בְּשְׂאָר
 עַמִּין, מָה עָבִיד. יָדַע קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא דְהָא סָמָא"ל
 אֲפִטְרוֹפְסָא דְעֵשׂוֹ, יִיְתִי לְאֲדַכְרָא חוֹבִיֵהוֹן דְיִשְׂרָאֵל,
 וְכִנְיֵשׁ כְּלָהוּ לְגַבִּיָּה לְיוֹמָא דְדִינָא, וְהָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ
 הוּא אֲקִדִים לְהוּ אֲסוּוֹתָא, וְעַל כָּל חוֹבָא וְחוֹבָא לְקֵי וְנִקָּה
 לְהוּ בְּיִסוּרִין זְעִיר זְעִיר. וְדָא הוּא וְנִקָּה, בְּיִסוּרִין. וּבְגִין
 כִּךְ בְּדִינָא דְקִשׁוּט, לֹא אֲנִקְךָ מֵעֲלָמָא בְּדִינָא בְּתַר
 דְסִבְלַת יִסוּרִין זְעִיר זְעִיר.

וְתוּ לֹא אֲנִקְךָ, אִף עַל גַּב דְּאֲתוֹן בְּנִי, לֹא אֲשַׁבּוּק
 חוֹבִיכוֹן, אֵלָּא אֲתַפְרַע מִנְכוֹן זְעִיר זְעִיר, בְּגִין
 דְתַהוּוֹן זַכָּאִין לְיוֹמָא דְדִינָא רַבָּא. כִּךְ אֲתָאן לְדִינָא,
 אֲתָא סָמָא"ל, בְּכַמָּה פְּתַקִּין עָלֵייהוּ. וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
 אֲפִיק פְּתַקִּין דְיִסוּרִין, דְסִבְלוּ יִשְׂרָאֵל עַל כָּל חוֹבָא
 וְחוֹבָא, וְנִמּוּחוּ כָּל חוֹבִין, וְלֹא עָבִיד לוֹן וּוְתַרְנוּתָא כְּלָל.
 כְּדִין תְּשִׁשׁ כַּחֲיָה וְחִילִיָּה דְסָמָא"ל, וְלֹא יָכִיל לוֹן. וְיִתְעַבֵּר
 מֵעֲלָמָא, הוּא, וְכָל סְטְרוּי, וְכָל עַמִּין. הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב,
 וְאֲתָה אֵל תִּירָא עֲבָדֵי יַעֲקֹב וְגו', בְּגִין כִּךְ וְיִסְרְתִיךָ
 לְמִשְׁפַּט וְנִקָּה לֹא אֲנִקְךָ.

וְדוֹד מִלְפָּא אָמַר, (תהלים יא) כִּי הִנֵּה הִרְשָׁעִים יִדְרֹכּוּן קִשְׁתַּת
 כּוֹנְנּוּ וְגו'. וְאַף עַל גַּב דְּהָאֵי קָרָא הָא אִוְקְמוּהָ, עַל
 שְׁבִנָּא וְיִוָּאֲח מִמָּנָן דְּחִזְקִיָּה אֲתַמַּר, אֲבָל הָאֵי קָרָא עַל
 סַמָּא"ל וְסִיעֵתִיָּה אִוְף הֲכִי אֲתַמַּר, דְּכָל עוֹבְדוּי וְעֵיטוּי עַל
 יִשְׂרָאֵל נִינְהוּ. בְּלָק וּבְלָעָם הֵהוּא אֲרַח מִמָּשׁ נִקְטוּ, וְהָא
 אֲתַמַּר דְּחִבּוּרָא בִישָׂא עֲבָדוּ. אֲמָרוּ, עֲמַל"ק: ע"ם ל"ק,
 עֲמָא דְלָקָא לֹון, כְּחִוְיָא דְמַחֵי בְזַנְבָּא דִילִיָּה, הָא אֲנָן
 יִתִיר. בְּל"ק: ב"א ל"ק. אֲתָא מֵאֵן דְלָקֵי לֹון פְּרַעוּתִיָּה.
 בְּלָע"ם: ב"ל ע"ם, לִית עֲמָא, וְלִית רַעֲיָא. שְׂמָא דִילָן
 גָּרִים לְשִׁיצָאָה לֹון וְלֹא עֲקָרָא לָהּ מֵעֲלָמָא.

וְקוּדְשָׂא בְרִיךְ הוּא חָשִׁיב בְּגוּוּנָא אַחֲרָא שְׁמִיָּהוּן, בְּבִלָק
 ב"ל, בְּבִלָעָם ב"ל, הָא בְּלָב"ל. מַה אֲתוּוּן
 אֲשִׁתְּאָרוּ עֲמ"ק, בְּלָבֵל עֲמָקָא דְמַחֲשָׁבָה דְלֵהוּן, דְלֹא
 יִשְׁלִטוּן בְּעֲלָמָא, וְלֹא יִשְׁתְּאָרוּן בְּעֲלָמָא.

אֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲלַעְזֹר, יָאוּת אֲמַרְתָּ, אֲבָל בְּלָק, תַּפַּח
 רוּחִיָּה בְּגִיָּהֶנָם. וּבְלָעָם יִשְׁתַּחֲקוּן תַּמָּן גְּרַמוּי
 וְרוּחִיָּה. וְהֲכִי הוּא עֵיטָא בִישָׂא נְטִלוּ עַל פְּטְרוּנָא. עַל
 הָאֵי כַּה, דְחָשִׁיבוּ לְאֲעֻקָּרָא לְהָאֵי כַּה, וְחָשִׁיבוּ לְסִטְרָא
 בִישָׂא לְסִלְקָא לִיָּה בְּפוּמָא וּבְעוּבָדָא.

אֲמַר הֵהוּא רַשָּׁע, קְדַמָּי אֲשִׁתְּדִלוּ וְלֹא יְכִילוּ. דוּר
 הַפְּלָגָה אֲשִׁתְּדִלוּ, וְלֹא יְכִילוּ. עֲבָדוּ עוּבָדָא,

וּפּוֹמָא חֶסֶר מְנִייהוּ, דְּלִישְׁנָהוֹן אֶתְבַּלְבַּל, וְלֹא יִכִּיל. אַבְל
 אַנְתָּ, הָא פּוֹמָךְ שֶׁנָּן, וְלִישְׁנָךְ מִתְתַּקֵּן בְּתַרְיִן סְטְרִין אֵלֶיךָ,
 אֵת אֲשֶׁר תְּבַרְךְ מְבוֹרָךְ, וְאֲשֶׁר תִּאֹר יוֹאֵר, הֵהוּא סְטְרָא
 דְּאֵת בְּעֵי לְסַלְקָא לְעֵילָא בְּפוֹמָךְ וְלִישְׁנָךְ, אִסְתְּלִיק.
 וְהֵהוּא סְטְרָא דְּאֵת בְּעֵי לְמִילַט, בְּחֵילָא דְּפוֹמָךְ תִּילוּט
 (וּסְטְרָא קַמָּךְ) וְכֹלָא בְּךָ תִּלְיִיא (דף ר' ע"א) דְּהֵא עוֹבְדָא אֶתְתַּקֵּן.
 אַבְל בְּמַלְהָ תִּלְיִיא כֹּלָא, וְעַל דָּא (ס"א בְּעוֹבְדָא) כְּעוֹבְדָא
 דְּנַחַשׁ אֲנָא אֶתְקִין. וְאַנְתָּ תִּשְׁלִים כֹּלָא בְּפוֹמָךְ, הֵהוּא
 סְטְרָא דְּתְבַרְךְ מְבוֹרָךְ, וְהֵהוּא סְטְרָא דְּתִאֹר יוֹאֵר.

וְהוּא לֹא יֵדַע דְּקוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא (איוב יב) מִסִּיר שְׁפָה
 לְנֶאֱמָנִים וְטַעַם זְקָנִים יִקַּח, וְכֹלָא בְּרִשׁוּתִיהָ
 קִיִּימָא. מִסִּיר שְׁפָה לְנֶאֱמָנִים, אֵלּוּ דוֹר הַפְּלָגָה, דְּבַלְבַּל
 לִישְׁנָהוֹן, דְּלֹא יִשְׁלִטוֹן בְּמַלְהָ כֹּלָל. דְּכִתְיִב, (בראשית יא)
 אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמְעוּ אִישׁ שִׁפְתֵי רֵעֵהוּ. וְטַעַם זְקָנִים יִקַּח, אֵלּוּ
 בְּלָעָם וּבְלָק דְּתַרְוּיִיהוּ הוּוּ בְּעֵיטָא חֲדָא, דְּכִתְיִב וַיַּעַל
 בְּלָק וּבְלָעָם פֶּר וְאֵיל בַּמִּזְבֵּחַ.

תָּא חֲזִי, הֵהוּא רָשָׁע דְּבְלָעָם, כֹּל עוֹבְדוּי לְבִישׁ, בְּרוּם
 לְבָא. תַּרְוּיִיהוּ הוּוּ סְלִקִין קַרְבְּנָא, דְּכִתְיִב וַיַּעַל בְּלָק
 וּבְלָעָם. וְכֹל מְדַבְּחִין בְּלָק הוּוּ מְסִידָר, וְאִיהוּ רָשָׁע, הוּוּ
 מְשַׁבַּח גְּרָמִיָּה וְאָמַר, אֵת שְׁבַע הַמִּזְבְּחוֹת עָרַכְתִּי וְאֵעַל
 פֶּר וְאֵיל בַּמִּזְבֵּחַ. וְאֵלּוּ לְבָלָק לֹא שְׁתַּף בְּהַדִּיָּה. אָמַר

קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא, רָשָׁע, כִּלָּא יִדְעָנא, אֱלֹא שׁוּב אֱל בֿלֿק, וְאֵת לָא צָרִיךְ לְמַלְלָא אֱלֹא וְכֹה תִדְבֵּר. הִדָּא הוּא דְכִתִּיב, וְטַעַם זִקְנִים יִקָּח.

דְּבַר אַחַר וְטַעַם זִקְנִים יִקָּח, דְּכִתִּיב וַיִּלְכוּ זִקְנֵי מוֹאָב וְזִקְנֵי מִדְיָן וַיִּקְסְמוּ בְיָדָם. טַעַמָא דְאֵינּוּן זִקְנִים נָטַל מִנֵּיהוּ, וְלֹא יִכִּילוּ לְמַשְׁלֵט בְּחַרְשֵׁיהוּ כִּלְלַל. וַיִּדְבְּרוּ אֵלָיו דְּבַרֵי בֿלֿק. מְלִין בְּאַתְגְּלִיא, וְלֹא בְלַחֲשׂוֹ. פְּגִים אֹדְנָא הוּהוּ, וּפְגִים עֵינָא, וּפְגִים רַגְלָא. מִתְלַת דּוּכְתִין הוּהוּ פְּגִים. מְתוּקָן הוּהוּ לְסִטְרָא אַחְרָא, וְהָכִי אֲצִטְרִיךְ לְהֵהוּא סִטְרָא אַחְרָא, אֲתֵר דְּשִׂרְיָא פְּגִים, זֵינָא לְזֵינְיָה. (במדבר כ"ב) וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לִינּוּ פֹה הַלִּילָה וְהִשִּׁיבוּתִי, אֵינּוּן כְּתִיב, וַיִּדְבְּרוּ אֵלָיו. וְאֵיהוּ כְּתִיב, וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם. לִינּוּ פֹה הַלִּילָה, בְּגִין דְּלִילִיא אֵיהוּ שַׁעְתָּא דְּסִטְרָא אַחְרָא הוּי, לְחַרְשֵׂיא, בְּשַׁעְתָּא דְּמִשְׁתַּכְּחִי וְשַׁלְטִי סִטְרֵי בִישִׁין וּמִתְפַּשְׁטֵן בְּעֵלְמָא. כַּאֲשֶׁר יִדְבֵּר יְיָ אֵלָי. שְׁבוּחֵי קָא מְשִׁבַח גְּרַמְיָה בְּשִׁמָּא דֵי יְיָ.

וַיִּשְׁבוּ שְׂרֵי מוֹאָב, וְשְׂרֵי מִדְיָן אֲתַפְּרְשׁוּ מִנֵּיהוּ, וְלֹא בָּעוּ לְמִיתַב תַּמָּן. וְסָבִי מוֹאָב אֲשַׁתְּאֲרוּ, דְּכִתִּיב וַיִּשְׁבוּ שְׂרֵי מוֹאָב, בְּלַחוּדֵיהוּ. יָאוּת עֲבָדֵי מִדְיָן, דְּאֲתַפְּרְשׁוּ מִכָּל וְכָל מִנֵּיהוּ. וְאֵלְמָלָא לָא הוּוּ מְחָאן בְּסוּפָא דְהוּוּ בְּעֵיטָא דְבַלְעָם, לְשַׁלְחָא נְשִׁיהוּן לְיִשְׂרָאֵל

בְּשִׁטִּים לְמַטְעֵי לֹוֹן. וְקָרָא אוֹכַח חוֹבָא דְלֵהוֹן, דְּכִתְיֵב,
 (במדבר כה) כִּי צוֹרְרִים הֵם לָכֶם בְּנִכְלִיָּהֶם אֲשֶׁר נִפְלוּ לָכֶם
 עַל דְּבַר פְּעוֹר וְעַל דְּבַר כְּזָבִי בֵּת נְשִׂיא מְדִיִן אַחוֹתֶם וְגוֹ'.
 בְּתֵרִין אֵלִין חָאבוּ. וְהוּוּ חוֹבָא דְלֵהוֹן סָגִי. מָחוּ בְזַנְבָא
 לְבַתֵּר. וּבְגִין כֶּף אֵלִין אֲשַׁתְּאָרוּ בְּהִדְיָה, וְאֵלִין אֲזִלוּ
 בְּלַחְוֵיָּהוּ.

דְּבַר אַחַר וַיֵּשְׁבוּ שָׂרֵי מוֹאָב עִם בְּלָעָם, כִּמָּה יָאוֹת הָוּה
 לֹוֹן לְבָנֵי מְדִיִן דְּאֲזִלִי, אִי רַעוּתָא דְלֵהוֹן הָכִי. אָבֵל
 יִשְׁיבָה דִּיתִיבוּ אֵינּוֹן דְּמוֹאָב, גְּרָמָא לֹוֹן טַב, בְּגִין
 דְּאֲשַׁתְּאָרוּ תַמָּן. וּמֵאֵן דְּאֲזִלוּ אֵינּוֹן דְּמְדִיִן, גְּרָמִי לֹוֹן
 בִּישׁ. מֵאִי טַעְמָא. אֵלִין חֲשֵׁשׁוּ לִיקָרָא דְמַלְהָ דְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא, וַיִּתִּיבוּ. וְאֵלִין לָא חֲשֵׁשׁוּ לָהּ כְּלוּם. וְאֲזִלוּ
 לְאַרְחֵיָּהוּ.

בְּשַׁעֲתָא דְאָמַר הָהוּא רָשָׁע, וְהִשְׁיבוֹתִי אֶתְכֶם דְּבַר
 כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר יִי. מִיַּד אֲזַדְעֹזְעוּ אֵינּוֹן דְּמוֹאָב
 לְמַלְהָ דָּא, וַיִּתִּיבוּ תַמָּן. וְאֵינּוֹן דְּמְדִיִן לָא חֲשֵׁשׁוּ לְדָא
 כְּלוּם, וְאֲזִלוּ לֹוֹן, וְאַתְעַנְשׁוּ לְבַתֵּר. וְעַל דָּא וַיֵּשְׁבוּ שָׂרֵי
 מוֹאָב עִם בְּלָעָם. בְּהָהוּא לִילְיָא, הָהוּא רָשָׁע לְחִישׁ
 לְחִישִׁין, וְעֵבִיד בְּלָטִין, וְאַמְשִׁיךְ עָלֶיהָ רוּחָא מְלַעֲיָלָא,
 מִיַּד וַיָּבֵא אֱלֹהִים אֶל בְּלָעָם, אֱלֹהִים סֹתָם, דְּרָגָא דִּילְיָה
 מִסְטָרָא אַחְרָא דְשִׁמְאָלָא.